

KÖZIGAZGATÁSI ISMERETEK I.

Az állam működése

Magyarország az Európai Unióban

Szerző:	Bán Áron
Témakör:	Az Európai Unió
Az óra témája:	Az EU intézményei II.
Felhasznált eszközök:	közig. tankönyv: – <i>I. jegyzet 118–119. oldal</i> közig. munkafüzet: – Egyéb: – Borhegyi Péter, Bódy Zsombor, Kojanitz László, Szász Péter: Történelem 12. OFI, 2012. – https://www.nkp.hu/tankonyv/tortenelem_12/fejezet_05_fejezetnyito – https://index.hu/gazdasag/magyar/2010/09/23/palinka/ – https://www.origo.hu/itthon/20120625-nepszaru-az-adomentes-ott-honi-palinkafozes-de-az-europai-bizottsag-megszuntetne.html – https://www.origo.hu/gazdasag/20160428-megszuntette-a-palinka-jovedeki-adojanak-ugyeben-inditott-kotelezettsegszegesi-eljaras-at-az-europai.html – https://magyarnemzet.hu/brand/orszagszerte/2020/10/a-palinkaforradalom-utan-a-palinka-szabadsagharc-is-gyozott – https://www.valaszonline.hu/2020/12/14/eu-magyarorszag-lengyel-orszag-koltsegvetes-veto-elemzes/ – https://www.youtube.com/watch?v=1kDjL0SVnIE&t=19s – saját fejlesztésű feladatlap
Kapcsolódás más tantárgyhoz: van/nincs	van: • történelem tantárgy 12. évfolyam: – Az európai integráció kezdetei, – Az Európai Unió kialakulása és működése, • földrajz tantárgy 10. évfolyam: – A világgazdaság erőterei

Óravázlat

Idő (perc)	Feladat	Módszer	Eszköz
1'	Adminisztráció		e-napló;
4'	Óra eleji ismétlés Előző óra anyagának áttekintése, legfontosabb EU-s intézmények felidézése: – EP – Miniszterek Tanácsa – Bizottság	Frontális beszélgetés tanári irányítással	
18'	Új ismeretek átadása Forráselemzés – példaelemzés Az Európai Bizottság legfontosabb feladatainak felidézése és rögzítése. Ezek közül a kötelezettségszegési eljárás kiemelése. A fogalom jelentésének tisztázása, majd az eljárás folyamatának ismertetése az ún „pálinka-szabadságharc” példáján keresztül. Az eljárás lefolytatásának menetét újságcikkek segítségével állítják össze a diákok, majd a folyamat rögzítésre kerül a füzetbe is. A szakasz végén a kötelezettségszegési eljárás jelentőségének bemutatása és értékelése, utalva a folyamat lassúságára és bürokratikus jellegére.	Frontális beszélgetés tanári irányítással Csoportmunka	6–7. dia; újságcikkkrészletek;
30'	Új ismeretek átadása Forráselemzés – példaelemzés Az Európai Tanács bemutatása: – videó és újságcikk segítségével a megértés és bemutatás segítése A fentiek segítségével az intézmény jellegének és funkciójának meghatározása, kiemelve az állam-/kormányfők vétőjogára. Utóbbi esetben már tanult példa keresése és párhuzam/hasonlóság/eltérés meghatározása az ENSZ BT-vel kapcsolatban.	Frontális beszélgetés tanári irányítással Tanári magyarázat Csoportmunka	8–9. dia; videó; újságcikk;
35'	Új ismeretek átadása Az Európai Központi Bank és Számvevőszék rövid bemutatása, illetve hasonló magyar nemzeti intézmények meghatározása. Az adott intézmények feladatainak és hatásköreinek rögzítése.	Frontális beszélgetés tanári irányítással Tanári magyarázat	10–11. dia;

Óravázlat

44'	Feladatmegoldás Saját szerkesztésű feladatlapon szereplő kérdések megválaszolása. A diákok párokban dolgoznak, a megoldáshoz használhatják a füzeteket és jegyzeteiket. A szakasz végén 2 percen belül a helyes megoldások rögzítése történik tanári vezetéssel.	Csoportmunka	saját szerkesztésű feladatlap;
45'	Elköszönés Óra lezárása.	Tanári közlés	

Az óravázlatban szereplő diasor

3) Európai Bizottság

tagjai: **biztosok**

– tagállamonként 1 fő (*szakterületenként*)

– székhely: **Brüsszel**

– vezető: **Bizottság elnöke**

feladatok:

– jogszabályalkotás előkészítése

– jogszabályok végrehajtása

– jogszabályok betartásának ellenőrzése

– **kötelezettségszegés eljárás** indítása

Ursula von der Leyen
Az EB elnöke

Várhelyi Olivér
szomszéd- és
bővítéspolitikáért
felelős biztos

Kötelezettségszegési eljárás

1) informális tájékoztatás írásban

– megegyezés lehetősége

2) hivatalos értesítés: eljárás elindítása

– megegyezés lehetősége

3) részletes indoklás + felszólítás

– megegyezés lehetősége

4) Európai Unió Bírósága

– kötelező érvényű döntés

Eszközök

Jövő héten lép hatályba az általában a házi pálinkafőzést lehetővé tevő törvényként emlegetett jogszabály. Bár a jövedékiadó-törvény módosítása valójában a gyümölcspárlat főzését teszi lehetővé, a hazai pálinkapiaci szereplők többsége egyetért abban, hogy a változtatás káros hatással lesz a pálinkafogyasztásra és -kultúrára is. Vannak, akik szerint elveszíthetjük a szomszéd országokkal szemben, az európai eredetvédelem révén is megszerzett előnyünket is, de van olyan vélemény is, miszerint valójában semmi nem is változik majd. A szabályozás, az adómentesség miatt már korábban is jelezte kifogásait az EU.

<https://index.hu/gazdasag/magyar/2010/09/23/palinka/>

"Nagyapám idejében ez úgy volt, hogy ha felmentek a szőlőhegyre pálinkát főzni, egy embert meg kiállítottak, figyelje, nem jönnek-e a fináncok. Hát, most majd megint így lesz" - mondta nevetve az [origo]-nak egy vidéki kisvárosban élő férfi, aki állítása szerint rögtön kísérletezni kezdett kísérletezni egy Szerbiából hozott pálinkafőzővel, amikor ez 2010 őszén legálissá és adómentessé vált az otthoni pálinkafőzés.

A második Orbán-kormány egyik első, szimbolikus lépése volt, hogy - 86 százalékos alkohorra számolva - évi 50 literig adómentesen lehetővé tette a házi pálinkafőzést. Az Európai Bizottság azonban nem nézi jó szemmel az Orbán Viktor miniszterelnök által szabadságharcnak nevezett liberalizációt, és kötelezettségzegési eljárást indított Magyarország ellen az alkohol jövedéki adójára vonatkozó uniós irányelv megsértése miatt.

<https://www.origo.hu/itthon/20120625-nepszaru-az-adomentes-otthoni-palinkafozes-de-az-europai-bizottsag-megszuntetne.html>

Eszközök

Az Európai Bizottság lezárta a kötelezettségszegési eljárást, amit a házi pálinkafőzés miatt indított Magyarország ellen. A magyar kormány változtatott a jövedéki szabályokon, így azok már összhangban vannak az uniós joggal. A bizottság ugyanakkor kötelezettségszegési eljárást indított a chipsadó miatt, mert az a helyi termékeknek kedvez.

<https://www.origo.hu/gazdasag/20160428-megszuntette-a-palinka-jovedeki-adojanak-ugyeben-inditott-koteleztsegszegesi-eljaras-at-az-europai.html>

– Nem kérdés, hogy ez jó dolog-e – fogalmazott Gyenesei István, Magyarország többszörös nemzeti győztes magánfőzője. – Bár nem mindenki mondja ezt. A kereskedelmi főzdek nem biztos, hogy örülnek, de ennek megvan az oka. Egy évtizede győzött a pálinkaforradalom, tízévnyi viták, egyeztetések, küzdelmek után pedig – ha már a hasonlatnál vagyunk – végre győzött a pálinka-szabadságharc is. Azt gondolom, hogy most a rendteremtés időszakának kell következnie. Nagyon fontos, hogy a magán- és bérfőzdek betartsák a szabályokat. Ezek után viszont a pálinkás társadalom egyenrangú tagjainak kell tekinteni a legálisan működő magán- és bérfőzdeket is.

<https://magyarnemzet.hu/brand/orszagszerte/2020/10/a-palinkaforradalom-utan-a-palinka-szabadsagharc-is-gyozott>

<https://www.youtube.com/watch?v=1kDjLOSVnIE&t=19s>

4) Európai Tanács

tagjai:

- tagállamok állam- vagy kormányfői + Bizottság elnöke
- Magyarország: mindenkori miniszterelnök

– Tanács tagjai: **vétójog!**

székhely: **Brüsszel**

feladatai:

- EU irányelvek meghatározása
- politikai prioritások meghatározása

Fordulatos hollywoodi thriller sem tartogat olyan izgalmakat, amilyeneket a békeidőkben keveseket érdeklő uniós költségvetési tárgyalássorozat okozott múlt héten. A hét elején még úgy tűnt, hogy Lengyelország és Magyarország lényegében EU-tagságát teszi kockára az Európai Unió 2021-27 közötti költségvetése és a koronavírus miatt szükségessé vált helyreállítási alap belengetett megvételével. Az 1800 milliárd euróra rúgó két programot Varsó és Budapest azért blokkolta volna, mert a két kormánynak nem tetszett a jogállamisági mechanizmusról szóló rendelet, amely értelmezésük szerint utat nyitna a politikai és ideológiai alapú megbüntetésük előtt.

<https://www.valaszonline.hu/2020/12/14/eu-magyarorszag-lengyelorszag-koltsegvetes-veto-elemzes/>

5) Európai Unió Bírósága

székhely: **Luxemburg**

- igazságszolgáltatás
- EU-tagországok + intézmények ellenőrzése nemzetállamok → ← EU-intézmények

6) Számvevőszék

- Luxemburg
- uniós pénzköltések vizsgálata
- EU pénzügyi ellenőrzése

„Az Európai Unió Bírósága csütörtöki döntésével érvénytelenítette az EU és az Egyesült Államok között létrejött, a személyes adatok továbbítását lehetővé tevő adatvédelmi megállapodást, álláspontjuk szerint ugyanis az nem védte megfelelően az uniós polgárok adatait az amerikai megfigyeléssel szemben – írja az MTI.”

7) Európai Központi Bank

– Frankfurt am Main

feladatok:

- euró árfolyamstabilitás
- eurókibocsátás ellenőrzése
- EU devizatartalékának kezelése
- //Magyar Nemzeti Bank